

2011-06-07

Dnr 43-2010:5071

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Lyngåkraskolan
i Halmstads kommun

2011-06-07

1 (3)

Dnr 43-2010:5071

Halmstads kommun

Rektorn vid Lyngåkraskolan

Tillsyn i Lyngåkraskolan

Förskoleklass

Grundskolan årskurs 15

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Lyngåkraskolan och Halmstads kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Skolverkets inspektion år 2006 konstaterades bland annat att uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling behövde förbättras. Vid den nu aktuella tillsynen kan Skolinspektionen konstatera att kunskapsresultaten över tid är goda och i princip alla eller flertalet elever når målen i de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Skolan kan dock inte redovisa någon samlad bild över elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen de får undervisning i. Skolinspektionen kan därför inte bedöma hur måluppfyllelsen är i övriga ämnen. Granskningen visar dock att undervisningen i ämnena hem- och konsumentkunskap och svenska som andraspråk inte till fullo utgår från och omfattar kursplanernas krav i dessa ämnen. Därmed ges inte heller eleverna förutsättningar att nå lägst mål att uppnå för respektive ämne. Rektorn måste tillsammans med lärarna utvärdera skolans resultat och de faktiska effekter undervisningen har på elevernas utveckling och lärande. Likaså behöver de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen i större utsträckning utgå från de nationella målen i läroplan och kursplaner samt ges i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i.

2011-06-07

2 (3)

Dnr 43-2010:5071

Lyngåkraskolan bedriver i övrigt i många avseenden en välfungerande verksamhet. Skolan bedriver ett systematiskt förebyggande värdegrundsarbete i vilket eleverna är delaktiga och eleverna uppger att de är trygga och att de trivs på sin skola.

Skolinspektionen har i tillsynen av Lyngåkraskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen uppfyller inte i alla delar författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg),
- Rektorn inhämtar inte i tillräcklig grad kunskap om samt följer upp lärarnas undervisning (2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar),
- Rektorn tar inte i fullt ut ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar),
- Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, Kursplanerna),
- Rektor tillser inte att elevers behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmål utreds (5 kap. 1-2 §§ grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

Rektor och Halmstads kommun har ansvar för att Lyngåkraskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Halmstads kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Halmstads kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna. I samband med uppföljningen av detta beslut ska Lyngåkraskolan redovisa skolans resultat i alla ämnen för årskurs 5.

2011-06-07

3 (3)

Dnr 43-2010:5071

I ärendets slutliga handläggning har deltagit experten Carin Rosjö.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz
Stf. Enhetschef

Viveka Berglund
Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av Lyngåkraskolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Lyngåkraskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Halmstads kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Lyngåkraskolan den 27 april 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Lyngåkraskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Lyngåkraskolan intervjuades rektorn, lärare, och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn%20och%20granskning)).

Beskrivning av Lyngåkraskolan

Tabell 1: Antal elever på Lyngåkraskolan

Lyngåkraskolan	Antal elever
Förskoleklass	36
Grundskola	114
Totalt	150

Källa: Skolans uppgifter 2011-05-19

Lyngåkraskolan ligger i samhället Harplinge norr om Halmstad. Skolan tillhör verksamhetsområde Haverdal och skolområde Norr. Skolan bedriver verksamhet i form av förskoleklass, grundskola årskurs 1-5 samt fritidshem. Lyngåkraskolan arbetar i ett spår med åldershomogena klasser. Skolans personal är indelad i två arbetslag, ett för förskoleklass och årskurs 1-3 och ett arbetslag för årskurs 4-5. Skolans ledning består av en rektor.

Tillsynsprotokoll för Lyngåkraskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och
utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☐

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

☐

Undervisningstid och val

☐

Särskilt stöd

☒

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärares bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen uppfyller inte i alla delar författningarnas krav

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

Skolan upprättar individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen för samtliga elever. Av intervjuer med rektor och lärare samt av dokumentstudier framgår dock att de skriftliga omdömena inte redovisar elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen. I de samhälls- och naturorienterande ämnena redovisas omdömena oftast i ämnesblock och inte i respektive ämne, vilket inte är i överensstämmelse med förordningens krav. Även om det varierar mellan olika lärare visar dokumentationen som Skolinspektionen tagit del av att målen för elevernas utveckling i de individuella utvecklingsplanerna är ottydligt formulerade i förhållande till målen i läroplan och kursplaner. Rektorn behöver tillsammans med lärarna arbeta för att de skriftliga omdömena och elevernas framtidsyftande mål formuleras på ett sådant sätt att de tydligt står i relation till de nationella målen och säkerställa att lärarna regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn inhämtar inte i tillräcklig grad kunskap om samt följer upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Granskningen visar att rektorn har höga ambitioner och visioner för den framtida verksamheten på skolan. Mycket tid ägnas åt att samplanera verksamheten med de två andra grundskolorna inom verksamhetsområdet. Skolan har vidare fortbildningsinsat-

ser i form av implementering av läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, LGR 11, och handledning av personalen enligt en av rektorn utformad planeringsmodell, DIA-modellen, som bland annat bygger på konkretisering av de nationella målen i syfte att involvera eleverna i planeringsarbetet.

Bilden av rektors delaktighet i den pedagogiska verksamheten på skolan går tydligt i sär. När det gäller rektors handledning kring den så kallade DIA-modellen, visar granskningen att den för vissa lärare fungerar som en bra pedagogisk modell, medan andra lärare ännu inte äger denna modell och att den således inte till fullo är implementerad i verksamheten. Vissa av de lärare som Skolinspektionen samtalar med uttrycker att rektorn ofta är upptagen på annat håll och att de saknar ett pedagogiskt ledarskap. Lärarna uppger att rektorn gör klassrumsbesök, men att de befarar att han inte har tid att sätta sig in i hur de arbetar. Den pedagogiska verksamheten sköter de helt själva och tar vid behov hjälp av sina kollegor. Dessa lärares bild harmonierar inte särskilt väl med hur rektorn själv uppfattar sitt pedagogiska ledarskap.

Intervjun med rektorn gav flera exempel på att rektorn inte i tillräcklig grad prioriterar det pedagogiska ledarskapet. Likaså vittnar personalenkäterna¹ om att lärare upplever att kompetensutvecklingen inte i tillräcklig utsträckning sker utifrån det samlade behovet av utveckling på skolan, att rektorn inte i tillräcklig grad håller sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan samt att uppföljning av verksamheten inte i tillräcklig utsträckning leder till förändringar i arbetssätt/metoder.

Rektorn har det övergripande ansvaret att som pedagogisk ledare hålla sig förtrogen med verksamheten på skolan genom att följa lärarnas undervisning och därefter utveckla denna genom individuellt stöd och genom generella insatser på skolan. Tillsynen visar att rektorn i större omfattning behöver inhämta kunskaper om undervisningen och elevernas behov av stöd för att säkerställa att eleverna får det stöd de har rätt till och att undervisningen inriktas på att nå de nationella målen (se vidare bedömningsområde Särskilt stöd).

Bedömning:

Rektorn tar inte i fullt ut ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

¹ Skolinspektionens enkät hösten 2010 till elever, föräldrar och pedagogisk personal

Lyngåkraskolans kvalitetsredovisning för år 2009/2010 innehåller inga direkta analyser av elevernas uppnådda kunskapsresultat. Granskningen visar att lärarna gör uppföljning på individnivå i alla ämnen eleverna har undervisning i, med undantag för de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena som oftast redovisas i ämnesblock. Det finns emellertid inte någon sammanställning av kunskapsresultaten på skolenivå i samtliga ämnen för årskurs 5 och skolan kan inte redovisa en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i förhållande till kursplanernas mål. Detta innebär att det saknas ett fullständigt underlag för analys och bedömning av skolans resultat i alla ämnen och rektorn får därmed svårt att se vilka åtgärder som behöver vidtas för att öka måluppfyllelsen. Rektorn behöver rikta större fokus på elevernas uppnådda resultat och en större bredd i redovisningen av resultaten för att ha som grund för vidare analyser och överväganden om åtgärder.

Även bilden av hur det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs på Lyngåkraskolan går tydligt isär. Av nationell statistik framgår elevernas resultat på de nationella proven i ämnena svenska, matematik och engelska. Granskningen visar att inte heller resultaten i dessa ämnen blir föremål för någon gemensam diskussion och analys utöver det så kallade uppföljningsuppdraget som omfattar alla skolor i Halmstads kommun. Några gemensamma diskussioner kring bedömningar av de nationella ämnesproven förekommer inte, men lärarna tar hjälp av varandra när de är tveksamma. Vissa av de lärare som Skolinspektionen samtalar med efterfrågar pedagogiska diskussioner där alla lärare och rektorn gemensamt diskuterar, analyserar och följer upp skolans resultat och delar med sig av sina erfarenheter kring sitt pedagogiska arbetssätt. Lärarna uppger att mötestillfällen dock till största delen kretsar kring kompetensutveckling och kring ett pågående förbättringsarbete där syftet är att eleverna ska få ett ökat inflytande över sin lärandeprocess, vilket är en del av skolans uppdrag. Dessa lärares bild harmonierar inte särskilt väl med hur rektorn själv uppfattar det pedagogiska utvecklingsarbetet på skolan. Andra lärare uppger att det pedagogiska arbete som bedrivs enligt den så kallade DIA-modellen är tillräckligt. Granskningen visar dock att det inte finns någon tydlig pågående process på skolan där rektor och lärare för ett gemensamt resonemang kring skolans resultat i syfte att ytterligare öka måluppfyllelsen. Rektorn måste utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i stort på skolan och ta ett större ansvar för samlade insatser där all personal blir delaktig i arbetet med att öka måluppfyllelsen.

I samband med uppföljningen av detta beslut ska Lyngåkraskolan redovisa skolans resultat i alla ämnen för årskurs 5.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorerna tillser inte att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav i ämnena hem- och konsumentkunskap och svenska som andraspråk.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § 1985 års skollag

1 kap. 2 § första stycket grundskoleförordningen

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Kursplanerna

Motivering:

Granskningen visar att undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap består i att eleverna i årskurs 5 under två till tre dagar vistas i den närbelägna förskolan och hjälper kokerskan att laga mat till barnen i förskolan. I övrigt får eleverna hemläxor i ämnet som exempelvis kan innebära att de ska laga mat till familjen och bädda sina sängar. Föräldrarna ska sedan fylla i ett protokoll om hur eleverna har utfört sina hemuppgifter som klassläraren därefter får. Det är klassläraren som ansvarar för elevernas undervisning i hem- och konsumentkunskap och som gör det skriftliga omdömet för eleverna i ämnet utifrån de uppgifter denne får från förskolans kokerska och föräldrarna. Ansvarig lärare planerar dock inte lektionerna och handleder inte heller förskolans kokerska för att på så sätt säkerställa att kursplanen för ämnet följs. Av intervjuerna framkommer vidare att ansvariga lärare anser att det är svårt att bedöma elevernas kunskapsutveckling eftersom de inte har någon inblick i den undervisning som bedrivs i ämnet. Lärare som Skolinspektionen samtalar med uppger vidare att de befarar att eleverna härigenom inte ges möjlighet att nå samtliga mål i ämnet hem- och konsumentkunskap för årskurs 5.

Rektor uppger att han inte vet hur mycket undervisningstid eleverna får i ämnet hem- och konsumentkunskap eftersom en del av tiden i ämnet är förlagd till hemmet. Att förlägga en del av undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap till hushållsuppgifter i hemmet strider mot grundskoleförordningens bestämmelser om att undervisning ska ske under lärares ledning. Med hänsyn härtill samt till hur den under skoltid förlagda delen av undervisningen är utformad finner Skolinspektionen att undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap inte utgår från och omfattar kursplanens samtliga krav i ämnet och att eleverna därigenom inte ges möjlighet att nå samtliga kunskapsmål för årskurs 5 i detta ämne.

Rektorn uppger att några elever på skolan vid två tillfällen i veckan får stöd i form av svenska som andraspråk med en resurslärare. Lärare som Skolinspektionen samtalar med uppger att dessa elever under övrig schemalagd tid för ämnet svenska får undervisning i svenska och att kursplanen för svenska som andraspråk inte följs i någon större utsträckning. Vissa elever har dock skrivit nationellt ämnesprov i svenska som andraspråk.

Svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan som ersätter ämnet svenska och ska således inte fungera som en stödinsats för de elever som har svårighet-

er i ämnet svenska. Elever som läser svenska som andraspråk ska ha detta ämne under lika många lektioner som övriga elever har ämnet svenska. Rektor måste vidta åtgärder för att säkerställa att undervisningen i svenska som andraspråk utgår från och omfattar kursplanernas krav i detta ämne.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Rektorn tillser inte att elevers behov av särskilt stöd i form studiehundledning på modersmål utreds.

Författningsstöd:

5 kap. 1-2 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Granskningen visar att det på Lyngåkraskolan finns elever som kan vara i behov av studiehundledning på modersmålet. Den pedagogiska personalen uppger att denna stödinsats vore önskvärd för ett antal elever på skolan. Rektorn har dock inte kartlagt behovet av studiehundledning på modersmålet. Det är angeläget att behovet av stöd i form av studiehundledning på modersmål snarast utreds på skolan och ges till alla elever som har behov av det.